

Mais silokultuurina

Andres Olt

Söötmisteaduse õppetool

Sööda ja ainevahetuse uurimise labor

Oktoober 2018

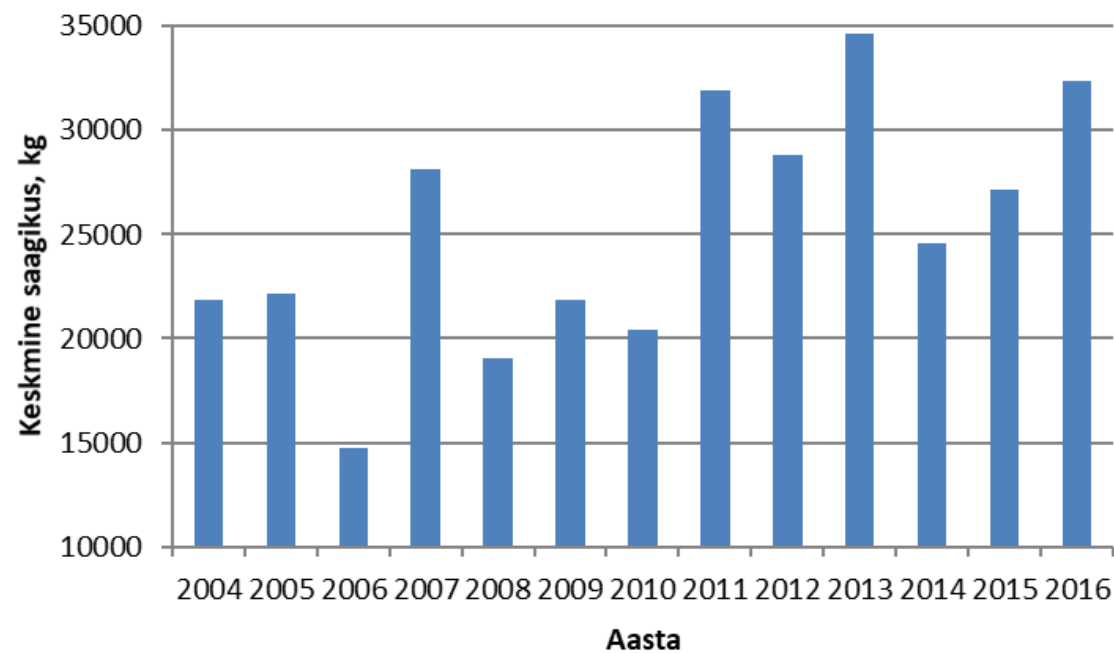
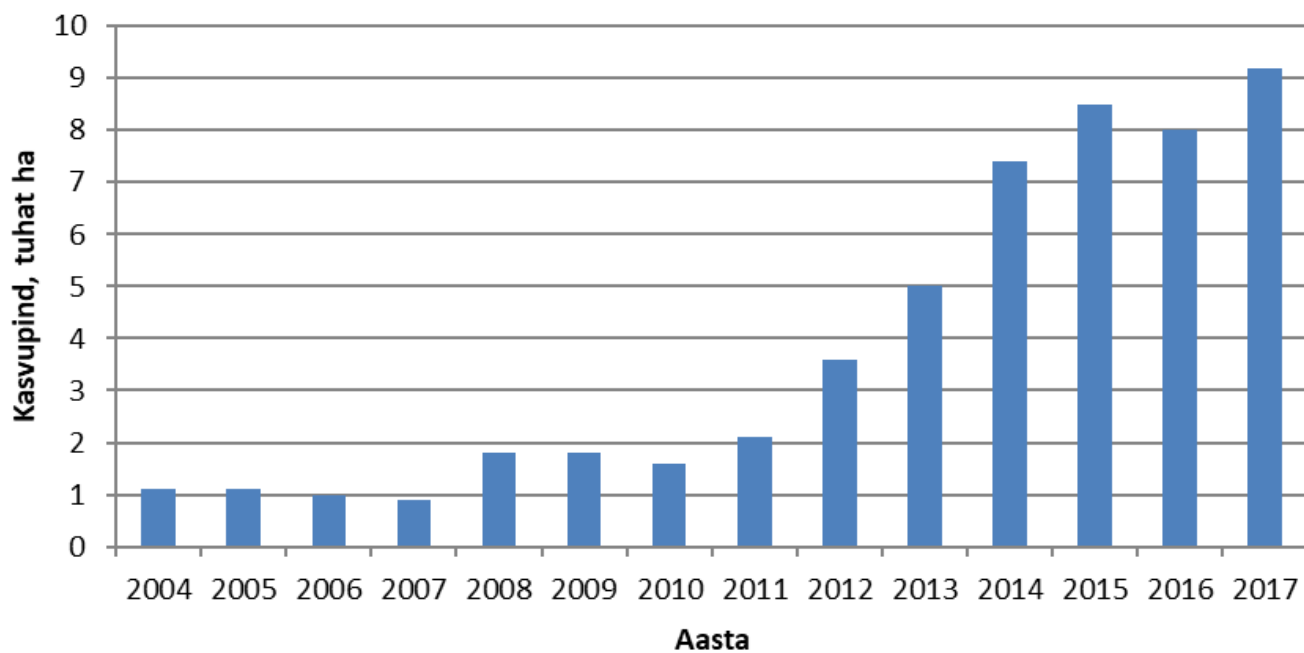

Sissejuhatus

- **Mais (*Zea Mays* L.)**
- **Kõrreliste** sugukonda **maisi** perekonda kuuluv **üheaastane** teravili.
- Pärineb **Kesk-Ameerikast**, kultiveeriti juba ca 8000 a. tagasi.
- Kasvatatakse > 160 riigis.
- Kolme enam kasvatatava teravilja hulgas nisu ja riisiga.
- Maisi globaalsest kogutoodangust pool toodetakse USAs ja Hiinas.
- Kõva-, suhkru-, tärklise-, pais-, vaha- ja söklamais jne.

Maisi kasvupind ja saagikus Eestis 2004 – 2016 a.

Allikas: Eesti statistika andmebaas. <http://pub.stat.ee/>

Rohusilo vs Maisisilo

Näitaja	Ristikusilo ÕPMA	Kõrreliste silo LL	Maisisilo 15% KA	Maisisilo 25% KA	Maisisilo 35% KA
Toorproteiin, %	17,3	12,8	11,8	8,1	6,6
NDF, %	40,5	56,0	48,1	57,5	62,0
ADF, %	30,5	37,0	25,3	35,6	41,0
Ca, g/kg	15,0	6,0	4,3	2,7	2,7
ME, MJ/kg	9,5...10,0	9,5...10,1	9,4	10,5	11,0
MP, g/kg	83	79	72	79	79
VPB, g/kg	29	-6	-5	-53	-67

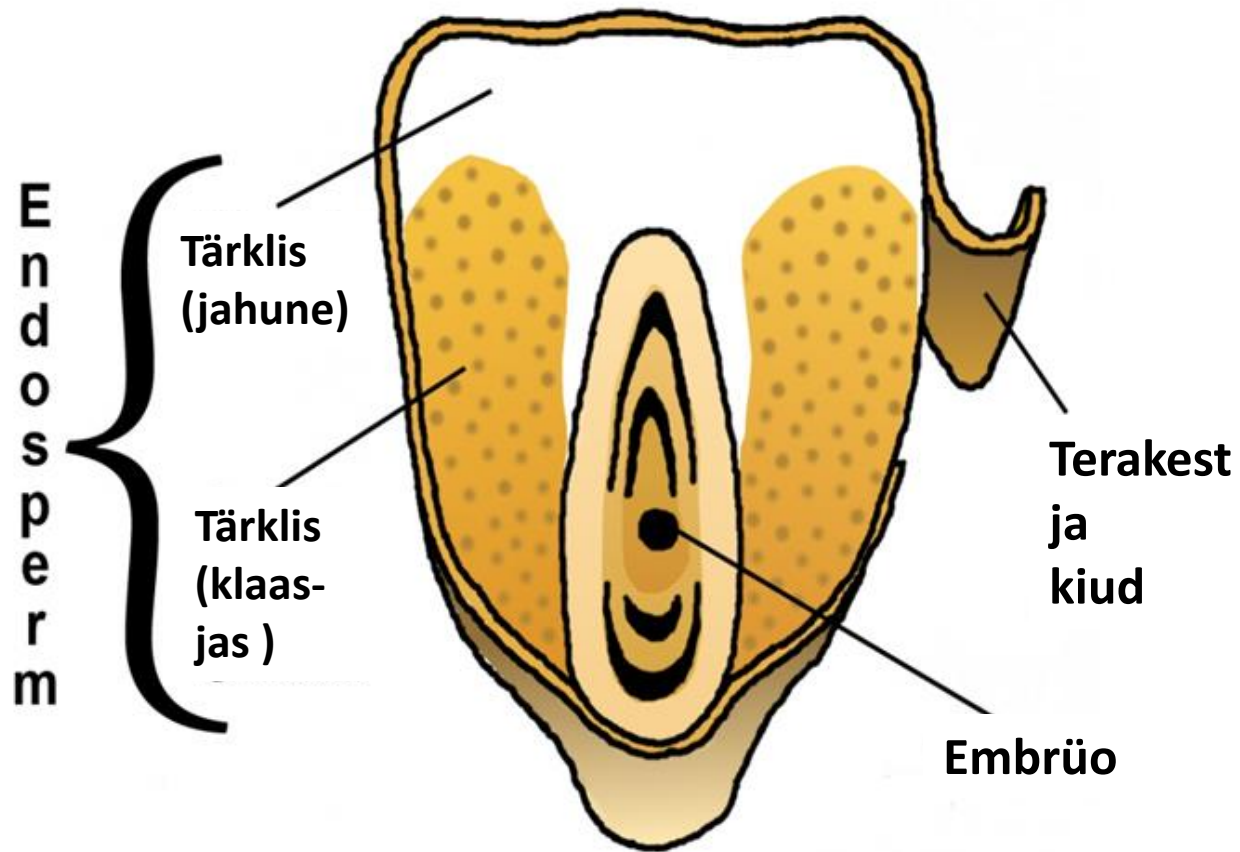
Kasvatamine

Koristamine siloks

Sileerimine

Sordi valik	Kuivainesisaldus	Sileeritavus
Külviaeg	Koristamise aeg	Tihedus hoidlas
Seeme	Öökülm	Temperatuur
Taimede tihedus m ²	Niitmise kõrgus	Hoiustamise aeg
Kasvuaja temperatuur	Hekseldamine	Silokindlustuslisand

Maisitera läbilõige

Maisisilod 2017

	Näide 1	Näide 2	Näide 3
Kuivaine, %	17,5	28,0	14,8
Toorproteiin, %	10,1	8,0	10,6
Toortuhk, %	6,9	4,2	6,2
Toorkiud, %	34,1	22,5	32,8
Ca, g/kg	7,9	2,9	4,1
ME, MJ/kg	10,0	10,3	10,0
Etanool, g/kg	75	12	9
Äädikhape, g/kg	15	5	19
Propioonhape, g/kg	0	0	1
Võihape, g/kg	0	0,9	1,9
Piimhape, g/kg	26	4	24
Happeid kokku	41	10	48
pH	4,7	5,3	4,9
NH ₃ -N, %	3,6	1,9	13,7

Mais 2017

www.emu.ee

likool
e Sciences

Kokkuvõte

- Maisisilo on veistele väärtuslik põhisööt.
- Mais sileerub suhteliselt hästi.
- Kuivainesisaldus 30-34%.
- Silomassi tihendamine on oluline:
 - väheneb mittesoovitud fermentatsiooni produktide sisaldus
 - välditakse isekuumenemist hoidlas ja söödalaval
 - tagab hea söömuse.
- Madala KA ja tärklisesisaldusega maisisilo on heast rohusilost vähem väärtuslik.
- Liiga kõrge KA ja tärklisesisaldusega maisisilo seedub halvasti.
- Silolisandina kasutada H_E LAB juuretisi või bensoe-, propioon-, sorbiinhapet või nende soolasid.
- Kvaliteedist sõltub nii lehma tervis, sigivus, produktiivne iga, kui toodang.

Täna kuulamast!

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee